

Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs

(mr. M. Wildenburg, R. Limper en W. Dulfer)

Uitspraaknr. 01.049

Datum:

9 juli 2001

PCL bereidt besluit tot onderzoek onzorgvuldig voor; deels gegrond; WSNS.

De klacht

De ouders van een leerlinge op de basisschool klagen erover dat de permanente commissie leerlingenzorg (hierna: PCL) haar beslissing tot het uitvoeren van een psychologisch onderzoek bij hun dochter niet zorgvuldig heeft voorbereid door:

1. hen niet in de gelegenheid te stellen informatie te verstrekken;
2. zonder overleg met hen te besluiten tot een psychologisch onderzoek waar de ouders en de desbetreffende school een didactisch onderzoek beoogden en
3. een vorig psychologisch onderzoek ten onrechte niet bij de besluitvorming te betrekken.

Voorgeschiedenis

De dochter van de klagende ouders heeft vanaf december 1999 een basisschool bezocht binnen het samenwerkingsverband van deze PCL. De ouders hebben bij de aanmelding aan de school een psychologisch rapport over hun dochter gegeven. Dit was in januari 1999 opgesteld door een psycholoog die zich had gespecialiseerd in hoogbegaafdheid.

De school heeft de dochter in mei 2000 aangemeld bij de PCL voor onderzoek. De school heeft hiervoor een onderwijskundig rapport opgemaakt, waarvan onderdeel uitmaakte een door de ouders ingevuld ouderformulier. In dit formulier hebben de ouders aangegeven dat informatie over hun kind kon worden verkregen bij de psycholoog die eerder hun kind had onderzocht en hebben zij toestemming gegeven voor onderzoek.

School heeft het door de ouders eerder overgelegde psychologisch rapport niet in afschrift met het onderwijskundig rapport meegestuurd aan de PCL.

De school heeft het onderwijskundig rapport niet in afschrift aan de ouders gegeven.

De PCL heeft besloten dat het uitvoeren van een aanvullend psychologisch onderzoek noodzakelijk was en heeft de ouders van deze beslissing op de hoogte gesteld. Het onderzoek is niet uitgevoerd; de ouders hebben aangegeven bezwaren te hebben tegen de uitvoering van dit onderzoek.

Visie van partijen

De ouders vertellen dat de school hen had aangegeven dat de voorgenomen aanmelding bij de PCL een didactisch onderzoek betrof.

Zij melden dat de aanmeldingsprocedure bij de PCL zo is georganiseerd dat de school het contact met de ouders verzorgt. In dat geval dient de PCL actief na te gaan of de ouders voldoende gelegenheid hebben gekregen om alle relevante beschikbare informatie te geven.

De ouders hebben van de school een brochure gekregen over de PCL, maar daar stond niet in

dat ouders zelf informatie aan de PCL konden verstrekken. In dit geval was het wel belangrijk van die mogelijkheid te weten aangezien de ouders niet op de hoogte waren van de inhoud van het onderwijskundig rapport en ook het psychologisch rapport door de school niet was meegestuurd.

Met betrekking tot het derde klachtonderdeel stellen de ouders dat de PCL het reeds afgenomen psychologisch onderzoek bij het besluit tot nader onderzoek had dienen te betrekken. Het eerdere onderzoek bevatte weliswaar een opmerking over een beperkte geldingsduur, maar omdat de gegevens zeer recent waren had de PCL de waarde van deze vermelding moeten kunnen inschatten.

De PCL merkt op dat in het onderwijskundig rapport van de school niet wordt gesproken over een didactisch onderzoek. Ook hebben de ouders in het ouderformulier geen beperking aan hun toestemming tot onderzoek gegeven.

De PCL deelt mee dat zij geen gebruik heeft gemaakt van de door de ouders geboden mogelijkheid om nader inlichtingen in te winnen bij de door hen geconsulteerde psycholoog, omdat in het onderwijskundig rapport duidelijk was gesteld dat de schoolbegeleider van mening was dat de gegevens in het psychologisch rapport van januari 1999 onvoldoende aanknopingspunten voor school gaven. De PCL wijst erop dat het zeer verantwoord is om juist in het geval zoal dit, nader aanvullend onderzoek te doen als vervolg op en herhaling van een onderzoek van een jaar oud. Onderzoeksresultaten kunnen bij kinderen van de leeftijd van de desbetreffende leerlinge sterk schommelen en op die leeftijd kan een drastische ontwikkeling zich voordoen of hebben voorgedaan. De PCL achtte het zinvol om daarvan een beter beeld te krijgen. Volgens haar is het aan de onderzoeker om de zinvolheid van de herhaling van onderzoek te bepalen; dit is niet aan de ouders om dit te beoordelen.

Overwegingen van de Commissie

(.)

De PCL heeft een belangrijke taak en functie binnen het proces van Weer Samen Naar School. Zij neemt gewoonlijk beslissingen ten aanzien van het onderwijsproces van leerlingen die voor ouders maar ook voor school, zij het in mindere mate, ingrijpend kunnen zijn. De wijze waarop de PCL en met haar ook de andere permanente commissies leerlingenzorg tot een beslissing komen is mogelijk voor het onderwijzend personeel nog wel te volgen, maar voor veel ouders die voor de eerste keer met de bemoeienis van de PCL in aanraking komen, juist niet. De Commissie heeft er dan ook waardering voor op welke wijze deze PCL door middel van een brochure haar taak, functie en werkwijze inzichtelijk heeft gemaakt aan mogelijk betrokken ouders. In deze brochure wordt evenwel geen aandacht besteed op welke wijze ouders de PCL van relevante informatie kunnen voorzien. Een passage in de brochure aan dit punt gewijd is des te meer van belang, nu niet altijd aan de hand van de informatie die de school aan de ouders geeft over de aanmelding van hun kind bij de PCL op voorhand kan worden voorzien tot welke beslissing de PCL zal komen. Deze beslissingen kunnen namelijk uiteenlopend van aard zijn; van het bieden van ondersteuning aan de leerkracht tot plaatsing in het speciaal basisonderwijs. Deze beslissingsreikwijdte wordt in de brochure wel duidelijk gemaakt, maar niet op welke wijze ouders naar eigen inzicht daarop kunnen inspelen door zelf met relevante informatie te komen. De Commissie zal dan ook ten aanzien van dit punt de PCL adviseren om bij de eerstvolgende herziening van de brochure daaraan aandacht te besteden.

Daarnaast is het voor de kwaliteit van de besluitvorming een vereiste dat alle relevante beschikbare informatie voorligt op het moment dat een beslissing moet worden genomen. Het is dan aan de PCL een schifting te maken in de voorliggende informatie. Nu de wijze waarop de PCL informatie vergaart voor de door haar te nemen beslissingen zo plaatsvindt dat in de

regel alleen via school informatie de PCL bereikt, heeft zij dan ook na te gaan of bij de informatievergaring niets over het hoofd is gezien wat van belang kan zijn. In dit geval had dan ook de PCL aan de hand van de afwezigheid van het psychologisch rapport van januari 1999 moeten vaststellen of het desbetreffende rapport bij haar besluitvorming van belang kon zijn. De PCL had op een eenvoudige wijze aan de schoolbegeleider, aan wie zij toch ook de opdracht tot nader aanvullend onderzoek wilde doen, kunnen vragen gemotiveerd aan te geven of er mogelijk zinvolle informatie in dit psychologisch rapport was vermeld. De passage in het onderwijskundig rapport waarnaar de PCL verwijst en waarin de school aangeeft dat dezelfde schoolbegeleider geen aanknopingspunten voor school kan vinden in dit psychologisch rapport, is een passage die niet zonder meer tot de conclusie leidt dat het niet zinvol is om kennis te nemen van dit rapport. Daarentegen wordt juist in de volgende passage van het onderwijskundig rapport vermeld dat de schoolbegeleider tot het advies is gekomen om aanvullend onderzoek te laten doen. Dit advies staat niet los van het feit dat de desbetreffende schoolbegeleider kennis heeft genomen van het psychologisch rapport en school thans door middel van de aanmelding van de leerlinge bij de PCL dit aanvullend onderzoek wenst te realiseren. De PCL had dan ook kennis dienen te nemen van het psychologisch rapport van januari 1999 dan wel in contact moeten treden met de door de ouders in het ouderformulier opgegeven deskundige. De klacht is dan ook op het eerste en derde onderdeel gegrond, waarbij wordt aangetekend dat met betrekking tot het eerste punt er hierbij geen sprake is van een actieve handeling van de zijde van de PCL. Met betrekking tot het zonder overleg met de ouders beslissen tot het uitvoeren van een psychologisch onderzoek stelt de Commissie vast dat de ouders in het ouderformulier toestemming hebben gegeven voor onderzoek. Wat de school aan hen heeft meegedeeld over het soort onderzoek en wat de school voor ogen stond bij de aanmelding van de leerlinge bij de PCL, staat daar geheel buiten. De PCL mocht bij het nemen van haar beslissing om een psychologisch onderzoek uit te voeren, uitgaan van deze algemeen geformuleerde toestemming van de ouders. De PCL behoefde op geen enkele wijze vooraf overleg te voeren met de ouders om te komen tot deze beslissing. Dit laat uiteraard onverlet dat de ouders de mogelijkheid hebben om - zoals in dit geval ook is gebeurd - terug te komen op hun eerder gegeven toestemming tot onderzoek. De PCL heeft de ouders deze mogelijkheid niet onthouden door zonder hen verder in te lichten over de beslissing die zij had genomen, het onderzoek op basis van de in het ouderformulier gegeven toestemming te laten uitvoeren. De klacht is op het tweede onderdeel niet gegrond.

Het oordeel van de Commissie

De klacht is gegrond op klachtonderdelen 1 en 3, ongegrond op klachtonderdeel 2.

Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie adviseert het bestuur van het Federatief Samenwerkingsverband Weer Samen Naar School om met inachtneming van hetgeen de Commissie heeft overwogen de door de PCL uitgebrachte brochure aan te passen.